Nº. 99. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zonday en Mitsdag

26 en 27 April.

LAATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Bana. — De belgische bladen melden dat het vertrek van de Koningin der Franschen van Brussel op aanstaanden Dingsdag bepaald is.

— Volgens den brusselschen *Libéral* zullen er ter gelegenheid van de geboorte van den jongen Prins *meder eenige* promotiën onder de belgische troepen plaats hebben, onder anderen 6 kapiteins tot majoors, 15 tweede tot 1ste luitenants, en 15 onder-officieren tot tweede luitenants bevorderd worden.

— De te Brussel onlangs opgerigte terriforiale bank heeft slechts een kort bestaan mogen hebben. In eene vergadering van deelhebbers voor twee dagen gehouden, is besloten dat de acte van vergegaan worden, terwijl men thans eene nieuwe bank onder den naam van *banque foncière* wil oprigten, waarvan het ontwerp binnen 14 dagen moet aangeboden worden.

— De bekende *Ad. Bartels* heeft aan de commissie van toewijzing het hem toegekende ijzeren kruis terug gezonden, onder geleide van eenen brief, door hem tevens in de dagbladen publik gemaakt, waarin hij zich een ijverig voorstander noemt van degenen die het *vorig gouvernement* langzamerhand hadden ondermijnd, maar niet van diegenen onder dezelve, die zulks alleen met het oogmerk gedaan hadden om zich zelven op het kussen te zetten en te verrijken, waarom hij met deze niet in eene onderscheidening wilde deelen, onder omstandigheden die dezelve ten eenemale ongepast maakte. Na de algemeene vlugt van 1831 en de plunderingen van 1834 zouden de Belgen beter doen zich met een rouwfloers te bedekken, dan met zogenaamde eeretekenen zich de borst te versieren.

— Heden (24 *April*) waren te Antwerpen de fondsen genoteerd: Belgie 101¼; Metall. 105; Nap. renten 91½; Spanje *Guebhard* 48¼; Perpet. 49½, ¾, ½; 3 pCt. 31½; Cortes te L. 49½, 50, 49¼; id. Coupons 32¼; Uitgest. 24⅞, 24; Braz. 88.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten April.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren het ontwerp van wet, waarbij de rekening van ontvangsten en uitgaven over het jaar 1833 wordt vastgesteld, met eene groote meerderheid aangenomen. Een amendement van den heer *Laplaque*, dat ten doel had de beide credieten, die in der tijd door den maarschalk *Soult* en den heer *Laffitte* als minister van financien, werden geordonnanceerd, uit de schatkist te vergoeden, is met eene beslissende meerderheid verworpen.

— Het *Journal de Paris* meldt heden, dat de debatten voor het hof der pairs stellig den 5den Mei zullen geopend worden, en wederspreekt daardoor het gerucht van een nieuw uitstel en eener aanstaande amnestie. Echter zijn er nog lieden die zich vleijen, dat men ter gelegenheid van den naamdag des konings (den 1sten Mei) op eene algemeene kwijtschelding bedacht zoude wezen.

— Twee leden van de kamer van afgevaardigden, de HH. *Bayde* en *Bessières*, hebben dezen morgen, ten gevolge eener onvoorzigtige uitdrukking van den eersten over de stemming ten aanzien der Amerikaansche vergoeding, in het Bois de Vincennes geduëlleerd. Beide zijn onbeschadigd teruggekeerd.

— De Amerikaansche gezant heeft, zoo men wil, vrij stellig verzekerd, dat de president *Jackson* over zijne laatste boodschap aan het congres, geene nadere inlichtingen zal geven. Doch wellig zal het ministerie, zich met die, welke hetzelve reeds vroeger heeft bekomen, te vreden houden.

— Uit Madrid schrijft men van den 13den April, dat de koningin-regentes haar vertrek naar Aranjuez had uitgesteld, tot er van de eerste operatien van den generaal *Valdés* eenige tijding zoude zijn ontvangen. Men wilde dat deze nieuwe bevelhebber voornemens zoude zijn, de divisien van *Oraa*, *Aldama* en *Guerrea* met de geheele kavalerie tot een korps te vereenigen, de insurgenten daarmede te vervolgen, en de plaatsen waar zij eene schuilplaats zoeken, te vuur en te zwaard te verwoesten. De generaal *Mina* moet zeer ernstig ongesteld zijn.

— Heden (22 *April*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 107,60; op tijd 107,65; 3 pCt. kont. 81,95; op tijd 82; Nap. renten kont. 98,75; op tijd 98,95; Sp. Perpet. 49; 3 pCt. 31½; Cortes 50.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten April.

Heden de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tot welke [illegible] de minister van [illegible] tegenwoordig was, heeft de centrale afdeeling verslag gedaan op het ontwerp van wet tot intrekking der wet van 31 januarij 1819, betrekkelijk het onderhoud der dijken. Daarover zullen de beraadslagingen worden geboudyn dadelijk na die, welke thans geopend worden over het ontwerp van wet, tot wijziging der wet van 18 april 1827, ten opzigte de zamenstelling der regterlijke magt, enz. De heeren *Van den Hoeff*, *Dijckmeester*, *Donker Curtius*, *Luzac* en *Repelaer* hebben het ontwerp van wet bestreden uit een staatkundig, regtskundig en financieel oogpunt, en verwachten daaruit verderfelijke gevolgen in de toekomst. Zij noemden het strijdig met onze gezonde staatkunde, omdat, door de oprigting van negen hoven in al de gewesten des rijks, welke ieder afzonderlijk, bijzonders regtsbegrippen zouden kunnen hebben, en waarin regters zouden worden geplaatst, die door de provinciale staten zouden worden benoemd, de provinciale geest weder werd aangewakkerd, en eenheid en eenvormigheid verloren zoudeu gaan. Regtskundig beschouwd, meende men dat er geen genoegzaam werk voor zoo vele hoven zoude voorhanden zijn; dat het getal door dezelve te behandelen appellen uiterst gering zijn zoude; dat zij slechts eenmaal per week, of per maand, zouden behoeven, te vergaderen; dat de regters alzoo hun leven in werkeloosheid zouden doorbrengen; dat daardoor de achtbaarheid, welke hen moet worden toegedragen, zou verloren gaan; dat dit stelsel leidde tot het aanwenden van allerlei kniperijen, om door de staten der provincie benoemd te worden; dat vele practizijns ook door hun geldelijk belang zouden worden aangedreven, om van vele vonnissen te doen appelleren, ten einde daardoor de geschillen nog langer aan den gang te houden; en dat het algemeen belang dienvolgens geenszins medebragt, om zoo gemakkelijk tot het appel te kunnen overgaan. Uit een geldelijk oogpunt beschouwden zij de voordragt onaannemelijk, vermits daardoor 's Rijks uitgaven met bijna vier tonnen gouds zouden worden vermeerderd, op een ogenblik dat 's Rijks uitgaven reeds zoo hoog geklommen waren en men met alle regt op bezuiniging aandringt. Beschouwen zij nu alle deze zwarigheden aan de eene zijde, dan zien zij, aan den anderen kant, in de aanneming van het voorstel geen enkel voordeel. Daardoor toch zal de Regering geenszins tot eene spoedige uitvoering der regterlijke magt overgaan. Nog wel twee jaren zal het duren vóór dat men deze verwachten kan. Het ware alzoo, hunne inzienen, wenschelijker, dat niet door eene overijlde aanneming van dit ontwerp de handen der Kamer en der Regering voor het vervolg wierden gebonden, de invoering van eene betere regterlijke organisatie belet, en de schatkist aanzienlijk bezwaard. Voor dat men tot de herziening dezer wet overging, behoorde men de grondwet te wijzigen, opdat daarmit de bezwaren konden worden weggenomen, welke als hinderpalen voor eene goede regterlijke organisatie worden aangemerkt. Zij voordeelden dat de grondwet geene beletselen te dezerzake uitmaakte; dat men eene verkeerde uitlegging gaf aan sommige van dezelver artikelen, en dat zij het wenschelijk, dat er over meer dan eene provincien een hof wierd daargesteld. Behalve dit bezwaar, vond men, ook in de hoog opgevoerde jaarwedden eene voorname bedenking. Men beschouwde de instelling van eene criminele regtbank als strijdig met den geest en de letter der grondwet, en als aan Noordholland de waarborgen ontnemende, die aan andere gewesten werden toegekend. Men vond het doelmatiger, dat het hof van Holland in twee kamers wierd gesplitst, en stelde voor, ten einde alle gevoelens omtrent te brengen en de wet met geene kleine meerderheid te doen doorgaan, om het hoogste, drie hoven van appellen daar te stellen, een getal nog te hoog wanneer men daarbij andere rijken vergelijkt, als Frankrijk, Pruissen, ja zelfs Belgie, welk laatste rijk van het provinciaal stelsel, om in elk gewest een hof te vestigen, [illegible] afgegaan.

Voorts had men met leedwezen opgemerkt, dat belangrijke onderwerpen, zoo als die der conflicten en de regtsmagt der hoogheemraadschappen; bij de onderhavige wet onbeslist werden gelaten; dat de procureurs-generaal der provinciale hoven niet onder het toezigt van den procureur-generaal bij den hoogen raad werden gesteld, en dat ook de herziening van de indeeling des rijks in regterlijke kantons nog niet scheen te zullen plaats hebben.

De heeren *van Asch van Wyck*, *Quintus* en *Luyten* hadden het ontwerp verdedigd, en de volmagtigheid, de grondwettigheid van hetzelve betoogd. Zij hebben onder anderen gezegd, dat, zoolang de grondwet nog niet was herzien, men zich strikt aan de daarin bepalingen hebben moest; dat van eene herziening een geene verwerping van eens aangenomene grondslagen sprake behoorde te worden verwacht; dat dáár, waar het gelt het belang van het bezit en goede justitie, en het behartigen van het algemeene welzijn, men niet op eenige meerdere uitgave moest letten, te minder omdat de grootere kosten, die de nieuwe regterlijke organisatie zou doen ontstaan, wel door het invoeren van andere bezuinigingen zouden zijn te vinden; dat de achtbaarheid van den regterlijken stand het zedelijk laag gevorderd had, dat de inkomsten van de bekleeders van dien stand verhoogd werden; dat het instellen van negen provinciale hoven niet alleen grondwettig was, doordat de 8ste artikel zulks gebood, maar dat deze inrigting zoodanig in de zeden en gewoonten der natie was ingeweven, dat men geen provincialen geest duchtte, omdat gedurende den tijd, dat deze bestond en zijne nadeelen opleverde, een nieuw geslacht was opgestaan, hetwelk vreemd was aan alle bijzondere belangen, en dat slechts den naam van Nederlanders droeg; dat deze instelling bovendien onschadelijk was, dat het overigens hier de vraag betrof, of de een, dan wel de beraadslaging der kamer onderworpen, wijzigingen bevat, waardoor de wet van 1827 al dan niet verbeterd werd, en dat men op deze vraag geen ander, dan een toestemmend antwoord geven kon. Dienstvolgens kon men het betere niet verwerpen, omdat nog niet aan alle bedenkingen was te gemoet gekomen, het volmaakte was toch ook hier niet te bereiken. Zij verwachtten geene nadeelen van eene benoeming der regters door de States-Generaal en de Provinciale Staten. Integendeel, scheen het hun toe, dat, verwierp men dit stelsel, het monarchale zou moeten worden aangenomen, en men vroeg, of dit in een constitutioneel rijk wel goedgekeurd zoude worden.

Ten vier uur werd de voortzetting der beraadslagingen, daar er nog vele leden ingeschreven waren om het woord te voeren, tot Zaterdag morgen, ten tien uur, bepaald. Naar men verzekert zullen alsdan de werkzaamheden der kamer voor deze zittingen einde nemen.

— Bij het onderzoek in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, betrekkelijk het ontwerp van wet tot intrekking van die van 31 Januarij 1810, omtrent het onderhoud van dijken, polders, enz., zijn voornamelijk twee hoofdbedenkingen gerezen, als:

1°. omtrent het gelijk aan toelichtingen het ontwerp betreffende, en

2°. omtrent de gepastheid, welke eene bloote intrekking der wet van 31 Januarij 1810 zal doen ontstaan.

Van regeringswege is op de eerste bedenking geantwoord, dat zij niet tot de intrekking is gekomen door overtuiging van gebreken, welke moeten worden geacht te worden in die wet te liggen, noch door eene aangenomene denkbeeld, alsof het niet meer zoo noodig te pas komen, om wettelijke bepalingen op het onderhoud der dijken te maken; maar dat de bedoeling der intrekking alleen was, om de zekerheid weg te nemen over het al dan niet in werking zijn der wet van 1810, en het hier wenschelijk was om haar bestaan te handhaven; dat de regering, ter geruststelling der leden, kan zeggen, dat, omtrent de vraag of er bedenkingen bestonden, en, zoo ja, welke, om de voorschriften der wet van 1810 te blijven toepassen, de Provinciale Staten gehoord waren, welke die vraag alle toestemmend hebben beantwoord; en dat een bijkomend motief voor het ontwerp was, dat de wet van 1810 nimmer gelijkmatig en volledig ten uitvoer was gelegd.

Omtrent de 2de hoofdbedenking is geantwoord, dat de verordening van 1819 in de plaats gekomen was van die van 1810, eerste bij uitsluiting bevoegd, bij de wet te worden gewijzigd, dat dit ontwerp niet anders was dan bij de wet te worden gevoegd, waaraan de beschikking van de Staten der provincie, onder de Koninklijke bekrachtiging, altoos worden toegelaten, de regering van de noodzakelijkheid bleken overtuigd, om te dien aanzien wijzigingen te doen plegen, doch dat haar verkieslijk heeft geleken, daaromtrent de ondervinding te raadplegen; dat, wat het gevaar der bloote intrekking betreft, het aldus, bij de zoo beperkte bevoegdheid, niet groot kan zijn; dat, daar achter de bedoelde opening de aandacht van alle sectien het zich getrokken heeft, de regering gaarne zoude hebben gemaakt bij het eerste artikel hoe treurige gevolgen, zoude medebrengen.

» De bijzondere reglementen, bepalingen en inrigtingen, welke » ten gevolge dier wet thans bestaan, zullen echter van kracht » blijven tot dat daarin op eene andere wijze zal zijn voorzien."

Eene der bijzondere bedenkingen was deze, dat de regering moet geoordeeld worden de *quaestio facti*, in hoe verre de wet van 1810 in werking is, te kunnen oplossen, hetgeen is geantwoord, dat bij het ontwerp zoodanige beslissing beoogd wordt.

Of de vraag van eenige der afdeelingen, of niet, te gelijk met de wet van 1810, de Fransche burgerlijke decreten omtrent het onderhoud der dijken behoorden te worden ingetrokken? is door de regering geantwoord, dat zij dit ongeraden achte, aangezien niet omtrent de bedoelde Fransche decreten, immers niet omtrent alle, dezelfde onzekerheid ten aanzien van hunne werking bestaat, als zulks met de wet van 1810 het geval is.

Met het gevoelen van eene der afdeelingen, dat de wet van 1810, als strijdig zijnde met de grondwet, niet behoefde te worden ingetrokken, stemt de regering niet in; omtrent de bedenking eener andere afdeeling, aangaande het *bestaan* der wet van 1810, antwoordt de regering, dat omtrent dit *bestaan* bij haar geen twijfel is.

Eindelijk is door de regering gezegd, dat wat betreft het verlangen van nog eene andere afdeeling, dat in het algemeen onderzocht worde, welke wetten en wettelijke bepalingen, ten gevolge der Fransche wetgeving en administratie, in werking zijn, of niet, en in hoe verre de intrekking derzelve noodig en wenschelijk zij? op dit verlangen meer bepaald zou kunnen worden geantwoord, indien die vraag meer omschreven of door voorbeelden opgehelderd ware, doch dat men zich thans daartoe bereid verklaarde, zoodra de noodzakelijkheid of doelmatigheid er van zal gebleken zijn.

— Aan den schout-bij-nacht, *P. Zievogel*, is als kommandant van het korps mariniers, met dankbetuiging voor zijne bewezene diensten door Z. M. eervol ontslag verleend, terwijl het kommando voorloopig door den oudsten hoofd-officier bij het korps zal worden waargenomen.

— Tot agent van de domeinen te Amsterdam is, in plaats van wijlen den baron *van Boetselaer* benoemd Mr. *N. Wilsen Elias*, thans als zoodanig te Rozendaal; terwijl jhr. Mr. *L. Sis*, thans te Steenbergen, in plaats van laatstgemelden, en de surnumerair bij de domeinen *L. W. F. A. Wolff* baron *von Dueff* tot egaet te Steenbergen, zijn aangesteld.

— Men schrijft uit Stokholm dd. 15 dezer, dat de hertog *van Montebello*, fransch gezant aldaar, des anderen daags naar Parijs zoude vertrekken, om in zijne hoedanigheid van Pair aan het groote proces deel te nemen.

— Uit Kopenhagen wordt van 14 dezer gemeld, dat de koning in het begin van Juny eene reis naar de Hertogdommen zal ondernemen.

DUITSCHLAND.

Frankfort, den 23sten April.

De keizer van Rusland heeft bevolen, dat de Tartaren die in Astrakan wonen en onder den naam van Bucharische, Chelatsche en Agrikhansche bekend zijn, voortaan, behalve de gronden stadslasten, tot hunne gelijkstelling met de overigen russische onderdanen, een hoofdgeld van vijf roebels voor ijk manspersoon zullen betalen, en ook in het vervolg als rekruten bij het leger worden toegelaten, met het regt tevens, om als de overige inwoners kleinhandel te mogen drijven.

— De Pruissische staat heeft in den jongsten tijd verscheiden aanzienlijke aankoopen gedaan. Zoo is men met reeds 20 jaren gedurende onderhandelingen eindelijk Mieleliskische *Contours* een einde gemaakt, door den aankoop der stad Rawicz. Voorts is de staat, door aankoop voor eene som van 105,000 rijksdaalders, heer en meester geworden van de stad en heerlijkheid Schempin, 10 mijlen ten zuiden van Posen, op den weg naar Frausstad gelegen. Op gelijke wijze heeft de staat ook aangenomen de stad Militsch, in Silezie, en de fraaije heerlijkheid Kasten, bij Militsch en Bernstadt gelegen. Dezelve behoorde vroeger aan de zeer rijke gravelijke familie van *Reichenbach*, en het kasteel is merkwaardig door de overrompeling, welke *Frederik II*, 's avonds van den veldslag bij Leuthen aan verscheiden Oostenrijksche generaals, door zijne onverwachte aankomst, veroorzaakte.

— De reis van den Koning van Beijeren naar Aschaffenburg is eenige weken uitgesteld geworden.

— Berigten uit Weenen van den 13den dezer bevestigen het herstel van de volkomen herstelling des keizers. Hoogstdezelve had weder verscheidene gezanten van de kleinere Duitsche staten in bijzonder gehoor ontvangen.

Wijlen Keizer *Frans* heeft de twee broeders *Johann Anton* en *Bartholomeus Carnellari* [illegible]

broeders kinderen van Zijne Heiligheid den regerenden Paus *Gregarius XVI*, in den adelstand van den Oostenrijkschen staat, met het predikaat *della Golomba*, verheven.

— Uit Rome schrijft men van den 11den dezer, dat er dien dag in de Sixtijnsche kapel eene plegtige lijkdienst gehouden was, waarbij de Paus zelf de dienst verrigte, en het geheele diplomatieke korps benevens al de kardinalen tegenwoordig waren. Op den 11den was de kardinaal *Fr. Canale* in den ouderdom van 71 jaren overleden. Het *Diario* hield, behalve de namen der onlangs benoemde vier kardinalen, die van 18 bisschoppen, door Z. H. in het konsistorie van den 4den dezer benoemd.

— Te Triest zijn drie schepen uit Alexandrie na eene vaart van 20 dagen aangekomen; de brieven door dezelve medegebragt dragen de blijken van de angstige bezorgdheid waarin men er verkeerde wegens de vreesselijke verwoestingen die de pest niet alleen in Alexandrie maar over geheel Egypte aanrigte. De sterfgevallen waren te Alexandrie dagelijks tot over de 200 gestegen. Het grootste deel der schepen welke katoen moesten laden hadden ijlings en zonder op hunne lading te wachten de haven verlaten.

— Te Weenen waren den 16den April genoteerd: Metall. 102⅝; 4 pCt. 95⅞; Bankaktien 1335.

ENGELAND.

LONDEN, den 22sten April.

Volgens de nadere opgaven, die omtrent de zamenstelling van het ministerie, door de *London Gazette* zijn publiek gemaakt, behoort lord *Brougham* niet tot het bestuur. De werkzaamheden van den post van lord-kanselier zullen aan eene commissie worden opgedragen, waarvan, zoo men wil, de heer regter *Bosanquet* en sir *E. Sugden* leden zullen zijn.

Voorts is aan sir *John Cam Hobhouse*, als secretaris van staat voor de Indische zaken, zitting in het kabinet verleend; terwijl onder de mindere leden van het ministerie nog moeten worden geteld: de admiraal sir *W. Parker*, kapitein *Elliot* en sir *T. Tronbridge*, als lords der admiraliteit, de heer *Labandière* als vice-president van het bureau van koophandel en muntmeester, sir *George Grey* als onder-secretaris voor de kolonien, de hertog *van Argyle* als lord-intendant van 's konings huis, de graaf *van Albemarle* als opperstalmeester en de markies *van Wellesley* als lord-kanselier.

— Eergisteren heeft de lord maire, volgens gewoonte in de paaschweek, een grooten maaltijd op het stadhuis gegeven, waaraan meer dan drie honderd personen deel namen. Men heeft daarbij opgemerkt dat de toasten, ter eere van lord *Wellington* en sir *R. Peel* ingesteld, met groote en algemeene geestdrift zijn gedronken, terwijl die op de tegenwoordige ministers slechts zeer geringen bijval vonden.

— Uit eene aan het parlement gedane opgaaf blijkt, dat te Londen tegenwoordig 103 d.g- of weekbladen worden uitgegeven, namelijk alleen dezulke die advertentien opnemen, dus ongerekend de handelbladen, prijscouranten, of letterkundige denkpersvoortbrengsels. De *Times* heeft in het jaar 1834 geplaatst 112,637 advertentien en daarvoor van het land voldaan 8522 p. sterl. 15 sh. 6 p. zegelregt; de *Courier* 15,705 advertentien en 1177 p. sterl. 17 sh. 6 p. zegelregt; de *Morning Herald* 64,577 advertentien en 4843 p. sterl. 5 sh. 6 p. zegelregt, enz.

— Volgens brieven uit Neder-Canada, van den 17den laatstleden, bleef de staat van dat gewest nog verontrustend en de geest van het huis der afgevaardigden zeer vijandig tegen het gouvernement. In eene bijeenkomst van dat huis, den 23sten februarij gehouden, was het opzenden van klagten naar Engeland, door den gouverneur, en de aanspraak, in welke hij de handelingen daarvan afkeurt, verklaard met de waardigheid en vrijheid der vertegenwoordiging strijdig te zijn. Eene commissie uit dat huis had later den gouverneur verzocht, de Engelsche regering te verstaan te geven, dat de meerderheid des volks eene ruimere toepassing van het kiesregt, als een volstrekt vereischte ter bevordering van het welzijn der provincie, verlangde.

— De jongste tijdingen uit Lissabon melden dat het er alles weder rustig was. De oppositie had meer dan eene geheime bijeenkomst gehouden, tot het beramen van plannen om het ministerie en vooral den hertog *de Palmella* en den graaf *de Villa Real* te doen vallen, doch zij had geen genoegzamen bijstand onder de overige afgevaardigden gevonden.

In de kamer der afgevaardigden had men zich bezig gehouden met een voorstel, om de Koningin op nieuw te doen huwen, hetzij met prins *Maximiliaan*, broeder van haren overleden gemaal, of met een ander vorst, mits niet tot de familie van een der leden van het Heilig Verbond behoorende. Ook was op nieuw het plan ter tafel gebragt, om eene der zusters van dona *Maria* tot hare opvolgster te verklaren, in geval zij kinderloos mogt overlijden.

— Uit Philadelphia heeft men tijdingen tot den 14den maart. Na de sluiting van het congres hadden de aanhangers van het bestuur de meerderheid der leden van den senaat hevig gegriefd, wegens hunne weigering om de gevraagde som, tot versterking der vestingwerken, ter beschikking van den president te stellen. Van de andere zijde bleven deze beschuldigingen niet onbeantwoord, en het liet zich aanzien, dat de twist maanden lang zou voortduren en op de aanstaande verkiezingen grooten invloed uitoefenen.

Er liep een gerucht, dat het congres eene buitengewone zitting zou houden, doch hieraan werd weinig geloof gehecht, en ten ware men uit Frankrijk oorlogsachtige berigten mogt ontvangen zal het denkelijk niet veranderen vóór den eersten maandag in December, zijnde de tijd bij de constitutie bepaald.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De Catalogus der laatste Leipziger Paasch-mis behelst 4193 nommers, waaronder 3767 boekwerken, welke reeds de pers verlaten hebben. Op een aantal van 487 uitgevers, geeft dit voor elken uitgever, door elkander genomen, 8 nommers. De talrijkste uitgaaf-ondernemingen zijn gedaan door de firma BASSE, zijnde het aantal van dezelve, 74; dan volgen de firma's REIMER, 71; COTTA, 52; MANZ, 50; LEVRAULT, 46; MEYZLER, 42; BROCKHAUS, 39 enz. — De Nestor der Duitsche publicisten, JOHANN LUDWIG KLÜBER, heeft den 13 April zijn Doctoraatsjubilee gevierd. De Universiteit van *Erlangen*, welke hem 50 jaren geleden, tot Doctor bevorderde, heeft hem een vernieuwd Diploma gezonden, bij 't welk in klassisch Latijn den grijsaard eenen krachtvollen ouderdom en een langdurig genot van het loon zijner werkzaamheden worden toegewenscht. KLÜBER is een van de weinigen, die in de kracht zijner jeugd den laatsten bloeitijd van het oude Duitsche Rijk heeft beleefd, die in vele geheimen van het Staatsleven is ingewijd, en uit wiens pen gedenkschriften zouden kunnen komen, welke menig raadsel van de geschiedenis onzes tijds zouden kunnen oplossen. — Het *Schiller-verein* heeft bekend gemaakt, dat de bijdragen tot oprigting van een gedenkteeken voor SCHILLER, gedurende de maand Maart eene som uitmaken van 4079 fl. 9 kr. Volgens berigten uit *Rome* heeft de beroemde THORWALDSEN het voorpemen om met den meest mogelijken ijver het standbeeld van SCHILLER te vervaardigen en af te leveren.

GRIEKENLAND. — Het nationale Museum, 't welk zich op het eiland *Aegina* bevindt, zal eerlang naar *Athene* worden overgebragt, om aldaar in een nieuw aan te leggen gebouw — men vraagt, waarom niet liever in den tempel van THESEUS, welke nog geheel aanwezig is en slechts een nieuw dak behoeft? — geplaatst en met onlangs gevondene standbeelden en gedenkstukken verrijkt te worden. Men geeft zich veel moeite, om het onderwijs op een meer geregelden voet te brengen, en daarvan hangt grootendeels de toekomst van *Griekenland* af. Het gemis aan goed en grondig onderwijs, in den regerenden staat des lands, doet zulks te meer gevoelen bij de zamenstelling der regterlijke magt. Er is groot gebrek aan Regtsgeleerden en Advokaten, en de vreemden zijn niet genoeg bekend met de taal.

ENGELAND. — Op den 7 Mei zal er te *Londen* worden verkocht de hoogstopmerkelijke en kostbare Bibliotheek van den Heer KLOSS, uit *Frankfort*; in 't bezit van welke de Oudheid-liefhebber AUFRECHT te *Hamburg* is gekomen. De Catalogus dezer verzameling is door KLOSS zelven met al die zorg en naauwkeurigheid vervaardigd, welke men van een zoo uitstekend boekenkenner mogt verwachten. Dezelve behelst onder anderen de uitvoerigste en opmerkelijkste opgave van de *editiones principes*, van zeldzame boeken uit de eerste tijden der Drukkunst, van meer dan duizend der meest gezochte uitgaven van Grieksche en Latijnsche schrijvers, en van uitgaven van den Bijbel, waarvan verscheidene met eigenhandige aanteekeningen van MELANCHTHON. Behalve nog vele andere bibliographische merkwaardigheden, bevat deze verzameling eene menigte kostbare handschriften, waaronder eenige eigenhandige geschriften van MELANCHTHON. — Omtrent de verkooping der schilderijen van TOWNSEND, waarvan het eerst door ons berigt is gegeven in ons n°. van Zondag en Maandag ll. vernemen men nader, dat dezelve is bijgewoond door Sir ROBERT PEEL, den Hertog van WELLINGTON en Graaf GREY. Eerstgenoemde heeft de *Ruysdael* gekocht voor den prijs, als vroeger door ons is opgegeven. De schilderij van BAGHUYSEN, voorstellende twee Hollandsche oorlogschepen, heeft 210 guinjes of meer dan *f* 2500 gegolden. De geheele verzameling heeft tusschen de zes- en zevenduizend pond st. opgebragt.

FRANKRIJK. — De tentoonstelling te *Parijs* der schilderij van LEOPOLD ROBERT, die zich onlangs heeft van 't leven beroofd, brengt tot hier toe dagelijks, door elkander bekend, 500 frank voor de Armen op.

NEDERLANDEN. — Men leest in het Dagblad van *'s Gravenhage*: Voor eenige dagen is, in de R. K. Kerk te *Scheveningen*, opgerigt het beeld van de *H. Maria met het kind Jezus*, vervaardigd door onzen stadgenoot, den Heer L. ROYER, lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut. Waardigheid, zachtmoedigheid en godsvrucht, zijn kunstlievend en toekennend in dit voortbrengsel des kunstenaars voorgesteld, en getuigen wederom voordeelig van zijn gevoel en smaak. De beschouwing van dit beeld, nevens dat van den *H. Antonius den Kluizenaar*, uit dezelfde hand, reeds in het vorige jaar in gemelde kerk geplaatst, en welke beide thans het altaar versieren, zal ongetwijfeld aan ieder kunstminnaar genoegen verschaffen en op nieuw het talent van den vervaardiger doen bewonderen.

LETTERKUNDE DER NEGENTIENDE EEUW.

DUITSCHLAND: *door* O. L. B. WOLFF. L. L. D. *Hoogleeraar in de nieuwere Letterkunde aan de Universiteit te Jena.*

DICHTERS.

STOLBERG, HÖLTIJ, MILLER, LEISEWITZ, SEUME.

De andere leden van het *Duitschland* waren meer of minder mannen van talenten, maar zij hadden geenen grooten invloed op onze letterkunde, en wij kunnen ons vergenoegen met aan te merken, dat zij misten om onde kunst met nieuwere Duitsche populariteit te verbinden. Onder hen moeten de beide Graven STOLBERG vermeld worden, als hebbende Voss gelukkig in vertalingen en navolgingen, van de klassische dichters en BÜRGER in balladen op zijde gestreefd. *Percy's Relics of Ancient English Poetry*, was het geliefde boek van al deze jonge dichters; HÖLTIJ, die zeer dom stief onderscheidde zich in Odes en Lyrische gedichten door veel zuiverheid en kiesheid van stijl; JOHANN MARTIN MILLER schreef kleine aangename zangen, eenige verhalen, bijzonder *Siegwart eene Kloostergeschiedenis*, en deze kunnen als de sterkste bevorderaars van het sentimentele in de Duitsche letterkunde worden aangemerkt. LEISEWITZ, een zeer wonderlijk man, vervaardigde een uitmuntend treurspel, *Julius von Tarent*, hetwelk hij bloot om een enkel toneel schreef; het was zijn eerste en [illegible] werk, ofschoon met gelukkig gevolg bekroond. Deze LEISEWITZ is dezelfde, die zich gedurende dertig lange jaren bezig hield met eene geschiedenis van den dertigjarigen oorlog, en alles wat hij over het onderwerp geschreven had, den dag voor zijnen dood, welke in het jaar 1806 plaats had, verbrandde.

De Lyrische dichtkunst was, op dien tijd, de soort van Compositie, welke het meest in Duitschland broeiend werd, en het is en zal altijd zijn de begunstigde der duitsche natie, en er kan, op eenige uitzonderingen na, geen Duitsch schrijver gevonden worden, die niet ten minste eens in zijn leven, een deel met gezangen en oden aan het publiek geschonken heeft. Moest ik ze alle vermelden, zoo zoude het noodzakelijk een lijvig boekdeel vullen: ik zal daarom mijne opmerkingen tot eenige weinige bepalen, wien werken hunne vervaardigers overleefd hebben, alvorens over te gaan tot de beschouwing van de schrijvers der Romantische school. Zij zijn SEUME, MATTHISSON, SALIS en TIEDGE.

JOHANN GOTTFRIED SEUME is de eenige Duitsche dichter, wiens leven eigenlijk merkwaardig was. Hij werd geboren in 1763 te Poserna, nabij Weissenfels in Saksen, ontving de opvoeding van eenen geleerde en ging naar Leipzig om te studeren, aanvankelijk om geestelijke te worden. Maar het vak van godgeleerdheid behaagde hem niet, en hij besloot liever andere landen te bezoeken en vertrok naar Parijs. Op zijnen weg derwaarts had hij het ongeluk van door Hessische Werfofficieren opgepakt en geweldadig naar Amerika gevoerd te worden. Op zijne terugreize uit de Nieuwe Wereld gelukte het hem te ontsnappen, maar hij viel voor de tweede maal in handen van dergelijke boeswichten, en het eenige verschil tusschen deze en het vorige bestond daarin, dat deze Pruissen waren. Hij werd deze keer naar Emden gevoerd, alwaar een regtschapen burger hem van hunne tirannij verloste. SEUME ging nu naar Leipzig, alwaar hij zijne lang onderbroken studien hervatte, en den graad bekwam van *Artium Magister*: vervolgens werd hij de onderwijzer van eenen Graaf JOELSTROM, die hem eene plaats als Luitenant bij het Russische leger bezorgde. Dan *Mars* was dien niet gunstig; KATHARINA II stierf en hij verliet nogmaals de krijgsdienst als geen uitzigt op bevordering hebbende. Hij kwam voor de derde maal te Leipzig terug, hield openbare leringen, vond zijn bestaan als Corrector in de drukkerij van GOSCHEN, deed verscheidene reizen, onder welke een te voet naar Syracuse, en stierf, de wereld moede, in 1810. Zijne autobiographie *Mein Leben* is een zeer merkwaardig en belangrijk boek; hetzelfde mag van zijn *Spaziergang naar Syracuse* gezegd worden, ofschoon een Duitsch vernuft aanmerkte, dat het merkwaardigste voorval in deze reis is, het factum dat slechts tweemaal zijne laarzen behoefden verzoold te worden. Als dichter is hij vermogend, vol verbeeldingskracht, en spreidt diep en warm gevoel ten toon, maar deze uitstekende hoedanigheden worden al te dikwerf vermengd met ruwheid, scherpheid en hitterheid, welke de eerste in de schaduw stellen. Tegenspoed had het waarlijk verheven karakter bemeesterd van dezen man, die een warm vriend van vrijheid en regtschapenheid was, en nooit schroomde voor zijne edele gevoelens openlijk uit te komen.

De ondergeteekende Kastelein in *het Huis ten Bosch*, bij 't Loosch, heeft de eer het geëerd Publiek bekend te maken, dat op aanstaanden Zondag, den 27sten dezer, des namiddags ten half vijf ure, aan zijn Lokaal zal worden opgedaten een LUCHTBAL van vrij grooten omvang, en bij die gelegenheid het fraai Stafmuzijk der afdeeling Kurassiers N°. 3, te Etten gekantonneerd, door den W.Ed.G. Heer Kolonel der afdeeling goedgunstig ter beschikking gesteld, zich tevens zal laten hooren.

A. F. OONINCZ, Az.

Verkooping van Schilderijen.

Liefhebbers uit eene oude Familie afkomstig en daaronder eenige van bevonde meesters, als: *Teniers*, *Schalke*, *Bakhuyzen*, *Bremer*, *Drobgelaeh*, *Le Roy*, *Horemans*, *Spruyt*, enz., voorts eenige moderne van goed penseel; benevens een klein getal EIKENHERBERIJEN en ZELDZAAMHEDEN.

Alles is 2 dagen voor de Verkooping, die den 11den Mei aanstaande plaats zal hebben, ten huize van Mejufvr. de Wed. L. GERÉ, op de Groote Markt alhier, te zien, en de Catalogus intijds voor 10 Centen te bekomen, bij den Boekhandelaar F. P. STERK te Breda, en bij den ondergeteekende, die tot den 27sten van deze maand bereid is tot het ontvangen van al hetgeen men bij eene Verkooping als deze zou willen voegen.

W. A. DE HAAN, Jr.
Ondernemer van Publieke Verkoopingen.

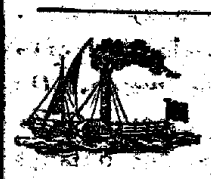

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE,
van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,
April 1835.

Van *Middelburg*.		Van *Rotterdam*.	
Zondag den 26,	's morg. 10 uur	Maandag den 27,	's morg. 5 uur
Dingsdag » 28,	» 5 »	Woensdag » 29,	» 5 »

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,
IS VERKRIJGBAAR:

DICTIONNAIRE RAISONNÉ D'EQUITATION,
par F. BAUCHER, Professeur d'Équitation. Nouvelle édition, in 12mo. Prix: *f* 1,25.

L'auteur dan l'introduction de son ouvrage s'exprime sur sa nouvelle methode entr'autres de la manière suivante:

»Depuis quinze ans, j'ai poursuivi, d'une étude constante, une nouvelle manière de dresser les chevaux; mes recherches ont été lentes, longtemps j'ai douté du succès, parce que j'avais peine à comprendre que tous les écuyers se fussent trompés jusqu'à ce jour. D'une autre part, je ne me croyais pas appelé à faire des découvertes, mais enfin la constance de mes résultats m'a enhardi: j'ai obtenu, en quatre mois, ce qui, naguères, me coûtait six mois de soins et de travail; plus tard, ce temps s'est réduit à deux mois, puis à un; enfin, quinze jours se s'écoulent plus à présent, sans que je sois parvenu aux mêmes avantages.

»Je me suis donc occupé de publier mes observations, parce que j'ai senti la nécessité de faire connaître ce que je regarde et comme une innovation, et comme un progrès réel en équitation.

»J'ai cru, de plus, qu'il était nécessaire de donner la signification de plusieurs mots techniques assez mal compris, en général, des personnes qui s'occupent de cet art, leur faisant toutefois observer qu'il est préferable de parler un langage entendu de tout le monde. Ces considérations m'ont amené à penser que la forme de Dictionnaire se prêtait suffisamment aux explications que je voulais donner, et qu'elle rendait les recherches plus faciles.

»J'ai développé, aussi longuement et clairement qu'il m'a été possible, les articles que je considérais comme fondamentaux. Je recommande donc principalement à l'attention du lecteur les articles intitulés: ÉCUYER. - ÉDUCATION RATIONNÉE. - FILET. - FUIR LES HANCHES. - GALOP. - INTELLIGENCE. - LEÇON. - MANÉGE. - MORS. - POSITION DE L'HOMME A CHEVAL. - RAMENER. - RAPPEL.

»Je n'ai recueilli que ce qui avait un rapport immédiat à l'équitation proprement dite; bien d'autres auteurs ont suffisamment, trop longuement peut-être, parlé de tout ce qui compose les selles, brides, etc., etc."

Heeren Boekhandelaars worden berigt dat dit werk niet *in commissie* kan gevraagd maar voor rekening moet ontboden worden.

Tot gemak der Heeren Militairen is het opgemelde werk van *Baucher* ook verkrijgbaar gesteld bij de Heeren Veldpost-Directeuren in het Leger.

Door bovengemelde Boekhandelaars is op den 15den dezer, aan het Edel Achtbaar Stedelijk Bestuur hunner, ter plaatse ter Vertaling in het Nederduitsch vertoond, en zal binnen weinige dagen bij dezelve Vertaald het licht zien:

Notice sur la Comète DE HALLEY *et son retour en* 1835 *suivie d'un Ephéméride calculé par* M. A. BOUVARD, *Membre de l'Institut et du Bureau des Longitudes; par* G. DE PONTÉCOULANT, *Membre de la Société Royale de Londres et de l'Académie des Sciences de Berlin.* Paris, 1. vol. in 18.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam,

VRIJDAG, *den 24sten April.*

	laagste koers.	hoogste koers.	koers den 24.		pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers den 24.
NEDERLAND.	pCt.				Dito 1826	5	104 1/2	104 5/8	
Werk.Schuld	2 1/2	56 1/4	56 3/8	56 3/8	Cert.dito	1832 5	99 1/2	99 5/8	99 1/2
dito dito	5	102	102 1/8	102 1/16	Obl.te Lond.	5			
Uitgestel. dito.		1 9/10			Cert.teHamb.	5			
Kansbill. dito.		25 1/16			Ins. in Assig	6	70 3/8	70 1/2	
Amort.Syndd.	4 1/2	95 1/4			Certific. dito.	6	71		
Dito dito.	3 1/2	80 1/16			POLEN.				
Schatkistbill.	4	101			Aand. L, fl. 300				
Hand.-Maats.	4 1/2	106 1/8	106 1/4	106 1/8	PRUISSEN.				
FRANKRIJK.					Dito dito R. 50.		115 5/8	115 3/4	
Ins. Grootb.	3				Neg. L. 1830	4	100 3/8	101	
ENGELAND.					OOSTENRIJK.				
Dito p.12Aug.	3				Aand. L. *f* 100.				
SPANJE.					Dito dito 250.	4	128		
Per.R.E.Ams.	5	49 1/8			Metalliek.	5	99 7/8	100	100
Dito *f* 1000.	2	31 7/16	31 3/8	31 1/2	Dito L. gen.	5			
Cert.Q.y&Leg.	4				Dito.	2 1/2			
Fransche Uitg.		23 3/4	23 13/16	23 13/16	Obl. *Goll&C.*	5	102		
Cert.B.Lond.	5	49 1/4	49 3/8	49 1/4	Dito.	4			
Engelsch.Uitg.		22 1/4	22 3/8		Cert Stadsb.	2 1/2			
PORTUGAL.					Ween.B. act.	3			
Obl. te Lond.	5	98 1/8			N.Ween.Aand.				
Dito dito	3	73 1/2			DENEMARKEN.				
NAPELS.					Leen.te Lond.	3			
Certific. *L&B.*	5				BRAZILIEN.				
Dito *Falc.&C.*	5	92 7/8	93 1/8	93 1/8	Dito *Rotsch.*	5	88 3/8		
Leen.Lond. *R.*	5	100			GRIEKSCHE.				
RUSLAND.					Dito te Lond.	5			
Obl. *Hope* 1822	5	104 1/4							

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.